

Bruxelles, 16.7.2013.
COM(2013) 531 final

**KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU, VIJEĆU,
EUROPSKOM GOSPODARSKOM I SOCIJALNOM ODBORU I ODBORU REGIJA**

**Razdoblje nakon 2015.: prema sveobuhvatnom i cjelovitom pristupu financiranja mjera
za suzbijanje siromaštva i održivog razvoja**

{SWD(2013) 273 final}

KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU, VIJEĆU, EUROPSKOM GOSPODARSKOM I SOCIJALNOM ODBORU I ODBORU REGIJA

Razdoblje nakon 2015.: prema sveobuhvatnom i cjelovitom pristupu financiranja mjera za suzbijanje siromaštva i održivog razvoja

Uvod

U sljedeće dvije godine svi partneri trebali bi dati prednost odlučnim akcijama radi ubrzanja napretka prema ostvarenju milenijskih razvojnih ciljeva. U tu svrhu i budući da se bliži poseban događaj UN-a o milenijskim razvojnim ciljevima u rujnu 2013., EU i države članice trebaju povećati napore za ispunjivanje trenutačnih obveza, uključujući veće i učinkovitije financiranje kako bi poduprle zemlje u razvoju, kako je navedeno u Komunikaciji Komisije „Plan za promjenu”¹. Aktivnosti EU-a i država članica (dalje u tekstu „EU”) analizirane su u priloženom izvješću o odgovornosti EU-a za 2013.

Istovremeno, razgovori na svjetskoj razini o proširenom planu za razdoblje nakon 2015. započeli su kroz nekoliko postupaka. Komunikacija Komisije „Pristojan život za sve: okončanje siromaštva i pružanje održive budućnosti svijetu”², koju je odobrilo Vijeće³, iznosi plan za razdoblje nakon 2015. za smanjenje siromaštva i održivi razvoj u općem okviru. U Komunikaciji o međunarodnom sporazumu o klimatskim promjenama za 2015.⁴ navode se brojna važna pitanja povezana s financiranjem borbe protiv klimatskih promjena nakon 2020. U komunikaciji „Bolja potpora EU-a zemljama u razvoju za pokretanje financiranja za razvoj”⁵ i popratnim zaključcima Vijeća⁶ opisan je sveobuhvatan pristup svim izvorima financiranja i cjelovit pristup raznim postupcima koji se bave tim izvorima.

U ovoj se Komunikaciji stavlja naglasak na financiranje dijela okvira za razdoblje nakon 2015. Cilj joj je razviti zajednički pristup EU-a pitanjima financiranja u međunarodnim raspravama – kako se globalni pristup može oblikovati, koji izvori su dostupni i mogu se pokrenuti, koji postupci mogu do toga dovesti i na kojim se načelima aktivnosti trebaju temeljiti. U ovoj bi fazi EU trebao ostati otvoren za dijalog s partnerima te se u okviru Komunikacije ne predlažu nove mjere ili obveze za EU. One bi se mogle provesti kasnije u kontekstu globalnog dogovora o nizu obveza koje odražavaju promjenjive potrebe i mogućnosti raznih međunarodnih partnera nakon 2015.

Komunikacijom se stavlja naglasak na financiranje za zemlje u razvoju, no predloženi pristup može se smatrati univerzalno primjenjivim. Osnovno načelo vrijedi za sve zemlje – raspon izvora financiranja jednak je za sve političke ciljeve i potrebno ga je koristiti na način koji daje najbolje rezultate.

¹ COM(2011) 637.

² COM(2013) 92.

³ 11559/13.

⁴ COM(2013) 167.

⁵ COM(2012) 366.

⁶ 14533/12.

1. PROMJENJIVO GLOBALNO FINACIJSKO OKRUŽENJE

Posljednjih deset godina u svijetu su se dogodile znatne promjene, posebice u raspodjeli svjetskog bogatstva, mogućnosti zemalja da utječu na svjetske trendove te rastućoj ulozi novih donatora, što je rezultiralo promjenom shvaćanja financiranja razvoja.

U nekoliko međunarodnih postupaka razmatraju se pitanja financiranja. Izvješće Visokog panela UN-a o razdoblju nakon 2015. i otvorene radne skupine UN-a o održivim razvojnim ciljevima uključuje elemente o financiranju i drugim načinima provedbe. Odbor UN-a koji će osmisлити mogućnosti za strategiju financiranja održivog razvoja započinje s radom, a Opća skupština UN-a održava savjetovanja kako bi se ojačao postupak financiranja za razvoj. Osim toga, Okvirnom konvencijom UN-a o klimatskim promjenama radi se na pokretanju sredstava za borbu protiv klimatskih promjena i njihovom učinkovitom korištenju za razdoblje nakon 2020., a Konvencijom o biološkoj raznolikosti ostvaruje se strategija pokretanja sredstava. Tim i drugim postupcima razmatraju se ista sredstva za ostvarenje niza ciljeva politike što bi moglo dovesti do preklapanja obveza. Umjesto toga, ulaganja u ostvarenje tih ciljeva koja se temelje na postojećim i budućim obvezama moraju biti usklađena i stvarati sinergiju na nacionalnoj i međunarodnoj razini. Stoga bi različiti postupci koji se bave financiranjem trebali biti dosljedni s dogovorenim zajedničkim načelima te biti međusobno integrirani kako bi se povećala njihova korisnost za ostvarenje brojnih svjetskih političkih ciljeva.

Trenutačni razgovori pružaju mogućnost za obnovu Montereyskog konsenzusa kako bi se stvorio pristup financiranju na nacionalnoj razini gdje se i koristi najviše sredstava. U Montereyskom konsenzusu iz 2002. i Deklaraciji iz Dohe iz 2008 o financiranju za razvoj zapisano je načelo zdravog razuma koje i dalje vrijedi: ključ je napretka u nacionalnim mjerama svake zemlje, dobrom uporabom dostupnih sredstava. Sveobuhvatni pristup financiranju treba biti u središtu razgovora o financiranju i treba se dalje razviti.

Sredstva mogu potjecati iz dva izvora: javnog i privatnog, na domaćoj i međunarodnoj razini. Javno domaće financiranje uključuje poreze i druge državne prihode, uključujući iz prirodnih resursa. Javno međunarodno financiranje može biti u obliku bespovratnih sredstava, kapitala ili zajmova. Privatna domaća financiranja uključuju ulaganja lokalnih poduzeća i dobrotvornih društava. Privatna međunarodna financiranja uključuju međunarodna ulaganja i privatne transfere, poput doznaka i donacija. Novi i inovativni izvori poput poreza na financijske transakcije, primitaka od trgovine ugljikom ili poreza na gorivo u bunkeru također pripadaju jednoj od navedenih kategorija.

Sve su to kategorije izvora iz kojih zemlje mogu ulagati u sve nacionalne i međunarodne dogovorene ciljeve, iako se koriste različiti instrumenti za različite primarne svrhe. Oni bi trebali biti osnova za financijski pristup. Javna sredstva izravno su dostupna i vlade ih mogu koristiti. Privatna financiranja uvelike se razlikuju jer slijede privatne interese i treba ih usmjeriti kako bi se njima poduprli ciljevi politike. Kreatori javnih politika trebaju težiti povećanju dostupnog financiranja i pobrinuti se da su sredstva učinkovito usmjerena ostvarenju dogovorenih ciljeva. U tu svrhu sva sredstva trebaju se zajedničko promatrati kao skupina dostupnih mjera za postizanje rezultata.

2. GDJE JE NOVAC? STAVLJANJE NAGLASKA NA PODRUČJA KOJA SU IZ PERSPEKTIVE ZEMALJA U RAZVOJU NAJVAŽNIJA

U zemljama u razvoju procijenjenih 7,129 milijardi EUR⁷ javnog i privatnog financiranja bilo je dostupno u 2010. kojima se moglo pridonijeti okončanju siromaštva i održivom razvoju.

Tablica 1: Financiranje dostupno zemljama u razvoju (milijardi EUR, 2010.)

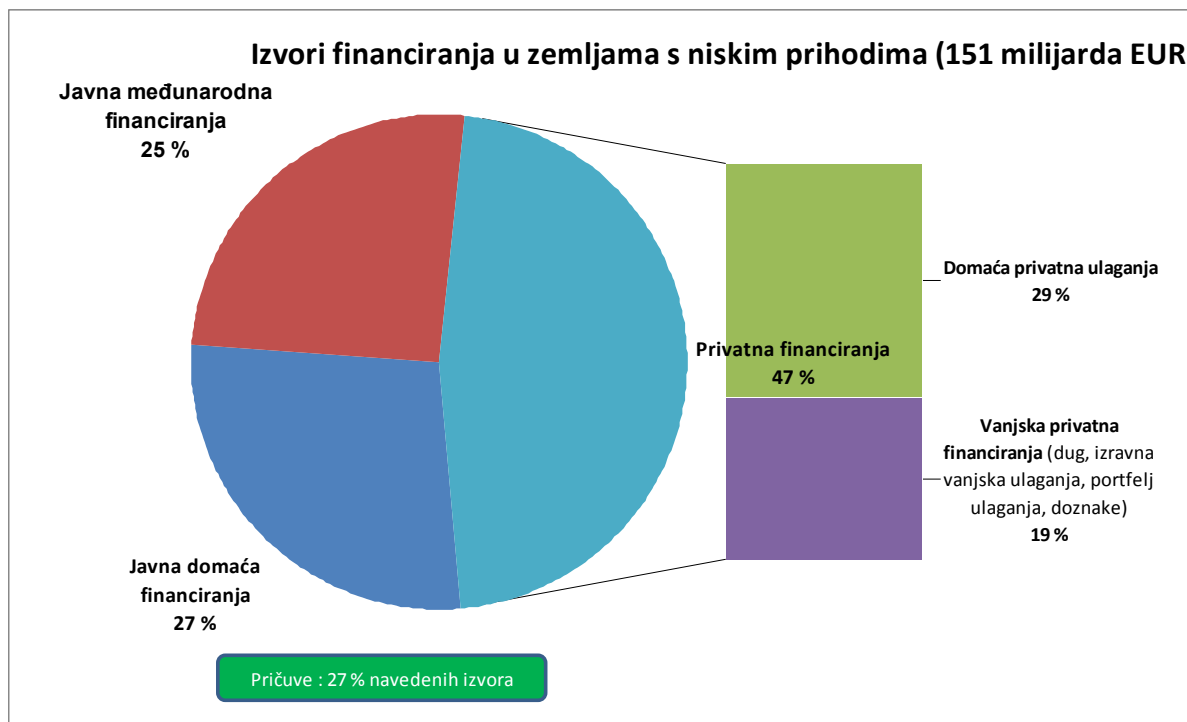
Javno domaće financiranje
Ukupno: 3,317
Porezni prihod: 3,252
<i>Mogućnost uklanjanja štetnih subvencija za fosilna goriva: 309</i>
Javno vanjsko zaduživanje: 65
Zabilješke:
<i>Ukupne pričuve, uključujući zlato: 4,074</i>
<i>Nezakoniti financijski odljevi: 649 (procijenjeni gubitak od 120 na porezne prihode) uključujući korupciju, kriminalne radnje i izbjegavanje plaćanja poreza.</i>
Javno međunarodno financiranje
Ukupno potrošeno: 158
Bespovratna sredstva za službene razvojne pomoći: 92 , od kojih 39 potječe iz EU-a
Koncesijski zajmovi: 7 , od kojih 3 potječe iz EU-a
Druga službena financiranja za razvoj: 54 , od kojih 4 potječe iz EU-a
Međunarodne sigurnosne operacije koje je odobrio UN: 5 , od kojih 2 potječu iz EU-a
Privatno financiranje – domaće i međunarodno
Ukupno: 3,652
Domaća privatna ulaganja: 2,678
Međunarodna ulaganja: 624
Strana izravna ulaganja: 443
Strana portfelj ulaganja: 181
Privatno vanjsko zaduživanje: 70
Doznake: 238
<i>Mogućnost smanjenja troškova prijenosa do 5 %: 12 puta godišnje.</i>
Posebni dobrotvorni doprinosi: 42

⁷

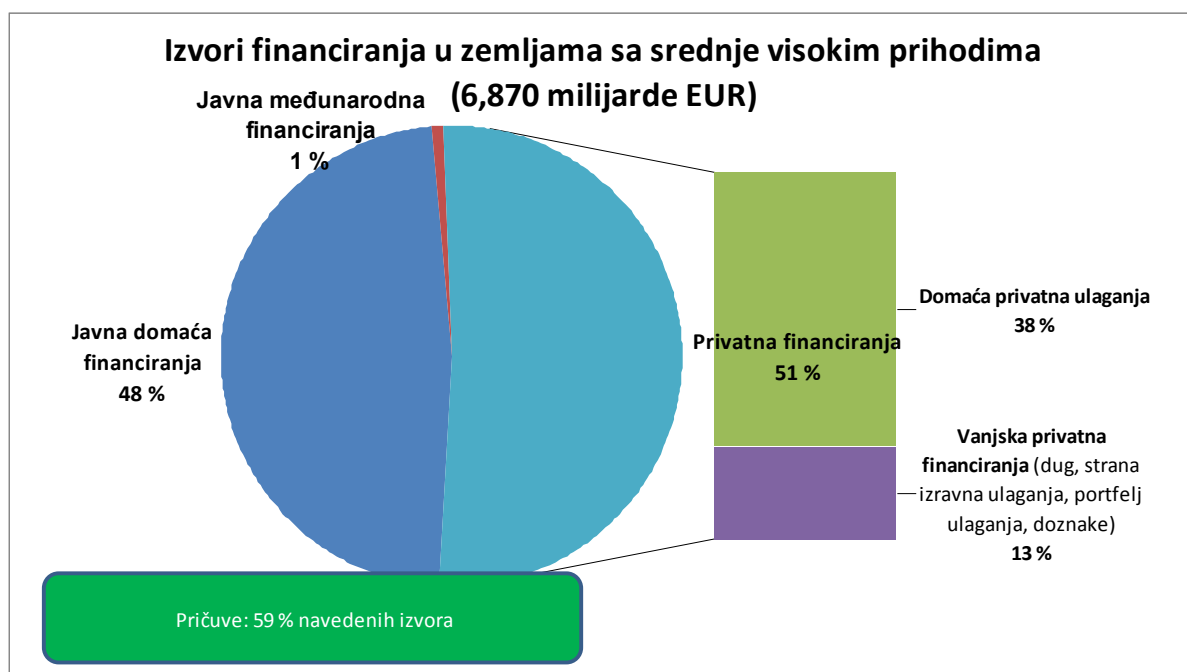
Izvori svih brojki u ovoj Komunikaciji navedeni su u priloženom radnom dokumentu službi.

Podaci potvrđuju da domaća javna sredstva premašuju međunarodno javno financiranje (za faktor 20), što je samo 2 % od ukupnog financiranja dostupnog u zemljama u razvoju. Privatno je financiranje izjednačeno s javnim. Istovremeno, postoje znatne razlike među zemljama u smislu sastava izvora sredstava, što je vidljivo u različitim situacijama zemalja s niskim prihodima (LIC) i zemalja sa srednje visokim prihodima (MIC).

Slika 1.

Slika 2.

2.1. Domaće javno financiranje – najveći i najbolji izvor za vlade

Domaće javno financiranje (3,317 milijardi EUR) glavni je izvor financiranja izravno dostupan vladama za ulaganje u ciljeve politika te stoga i najvažniji element financijskog pristupa. Osim što se njime osigurava fiskalni prostor za financiranje prioriteta područja, trebao bi ojačati odgovornost države te pridonijeti zdravom odnosu između vlade i građana. Mnoge bi zemlje znatno mogle povećati domaća financiranja prioriteta područja, uključujući većim poreznim prihodima, borbom protiv nezakonitog financijskog toka i ukidanjem štetnih subvencija za fosilna goriva.

2.1.1. Pokretanje domaćih sredstava

Prihodi od prikupljenih poreza u razvijenim se zemljama razlikuju. U prosjeku čine 13 % BDP-a u zemljama s niskim prihodima te 22 % BDP-a u zemljama sa srednje visokim prihodima. U programu UN-a za razvoj predloženo je da prikupljeni porezi koji su u skladu s milenijevim razvojnim ciljevima mogu biti 20 % BDP-a, što znači da bi većina zemalja sa srednje visokim prihodima mogla ostvariti te ciljeve koristeći isključivo domaća javna sredstva. Osim toga, prema MMF-u povećanje državnih prihoda za 3 % BDP-a bilo bi relativno brzo izvedivo, čak i bez uzimanja u obzir mogućnost povećanja prihoda iz prirodnih resursa te novih ekoloških poreza. To pokazuje da se dugoročno u zemljama s niskim prihodima može smanjiti njihova ovisnost o pomoći.

Procijenjenih 649 milijardi EUR nezakonitih financijskih tokova od kriminalnih aktivnosti, izbjegavanja plaćanja poreza i korupcije predstavljaju znatan gubitak javnih financija u mnogim zemljama. Gubitak poreznih prihoda samo je jedan dio negativnih učinaka takvih nezakonitih tokova, budući da se time također obeshrabljuju moguća ulaganja te podcjenjuje širi društveni ugovor. Zemlje se regulatornim i provedbenim mjerama trebaju boriti protiv nezakonitog financijskog toka.

2.1.2. Održivo zaduživanje i kreditiranje

Zemlje zaduživanjem mogu unaprijed ostvariti ulaganja te zadržati javne rashode stabilnijima usprkos promjenjivosti prihoda. Ukupna zaduženost zemalja u razvoju smanjila se tijekom godina, ali mnoge i dalje imaju problema ili nemaju pristup financijskim tržištima te ovise o službenom kreditiranju. Privatni zajmodavci i službeni zajmodavci koji ne pripadaju Pariškom klubu postali su veoma značajni zajmodavci zemljama u razvoju. Time se ističe potreba da svi sudionici primjene odgovorna načela zaduživanja i kreditiranja kako bi osigurali održivost duga.

Većinu od 4,074 milijardi EUR međunarodnih pričuva zemalja u razvoju ima samo nekoliko zemalja sa srednje visokim prihodima dok su pričuve siromašnijih zemalja općenito male. Preventivne pričuve dio su obrane zemalja protiv šokova i mogu se upotrijebiti instrumentima temeljenima na osiguranju, dok je čvrsti makroekonomski i bonitetni politički okvir ključan u ograničavanju izloženosti.

2.1.3. Trošenje dostupnih domaćih javnih sredstava

Ispravno trošenje dostupnih sredstava jednako je važno kao povećanje sredstava. Zemlje bi trebale slijediti pravila dobrog upravljanja javnim financijama te osigurati maksimalnu dodanu vrijednost dostupnih sredstava. Ulaganja koja su najvažnija za ostvarivanje utvrđenih ciljeva trebaju imati prioritet, a trošenjem na jedan cilj politike treba se poduprijeti napredak u ostvarenju drugih ciljeva.

2.1.4. Ključne mjere za povećanje domaćih sredstava uložених u ostvarivanje ciljeva politike dogovorenih na globalnoj razini

Svaka bi zemlja na nacionalnoj razini trebala:

- provesti reformu poreznog sustava, ojačati porezne uprave i provesti zakonodavstvo kojim se smanjuje korupcija. To uključuje veću transparentnost, odgovornost te održivost u upravljanju prirodnim resursima i rješavanje problema izbjegavanja plaćanja poreza i utaje poreza;
- provesti politike kojima bi se osiguralo dobro trošenje sredstava, uključujući inovativna partnerstva, korištenje privatnih fondova i ukidanje štetnih subvencija za fosilna goriva;
- primijeniti načela odgovornog i učinkovitog zaduživanja i kreditiranja te stvoriti pričuve za otpornost.

Kako bi se podržali nacionalni naponi, sve zemlje i međunarodni sudionici zajedno bi trebali:

- zahtijevati transparentnost od financijskog sektora i multinacionalnih poduzeća u ključnim sektorima, uključujući Inicijativu za transparentnost ekstraktivnih industrija i druge inicijative kojima se podupire održivo korištenje prirodnih resursa, pravilima o nezakonitom financijskom toku, izvješćima za svaku zemlju, povećanom fiskalnom transparentnošću i razmjenom podataka. EU predvodi globalno djelovanje o tim pitanjima, no napredak ovisi i o drugim sudionicima koji prihvaćaju ta načela
- provesti antikorupcijska pravila poput Konvencije UN-a protiv korupcije
- ojačati međunarodnu financijsku arhitekturu za održivost duga i ublažavanje šokova.

2.2. Međunarodno javno financiranje – i dalje nekima važno

Službena razvojna pomoć (ODA) i dalje je najveći izvor sredstava za 36 zemalja s niskim prihodima koje su ujedno i najviše pogođene globalnim promjenama. ODA čini 12 % njihova BDP-a koji je ionako niži od domaćih prihoda zemalja s niskim prihodima. Istovremeno, javna međunarodna financiranja (158 milijardi) nemaju veliku važnost za zemlje u razvoju u cjelini (0,7 % BDP-a). U 108 zemalja sa srednje visokim prihodima ODA čini u prosjeku samo 0,2 % BDP-a što potvrđuje da bi pomoć trebala biti usmjerena zemljama koje je najviše trebaju.

2.2.1. Povećanje financiranja i nadzor onoga što je važno

Vanjsko javno financiranje za zemlje u razvoju rezultat je unutarnjih proračunskih odluka svakog donatora. EU osigurava više pomoći od svih ostalih razvijenih zemalja zajedno. Ispunio je svoje obveze za pomoć u trgovini od 2008., obveze povezane s brzim financiranjem borbe protiv klimatskih promjena te povećava financiranja u području bioraznolikosti u skladu s odlukama iz Nagoye i Hyderabad. Iako se zajednička službena razvojna pomoć malo smanjila u 2012., čelnici država i vlada EU-a ponovno su potvrdili svoje obveze postizanja 0,7 % BND-a do 2015. usprkos teškoj gospodarskoj situaciji. Novorastuća gospodarstva i zemlje koje su dosegle viši status zemalja sa srednje visokim prihodima trebali bi staviti na raspolaganje pravedan udio u pogledu međunarodnog javnog financiranja u skladu s financijskim sredstvima kojima raspolažu.

Koncept službene razvojne pomoći uvelike se kritizira zbog svoje preopširnosti i ne obuhvaća sve pružatelje razvojne suradnje ni sva odgovarajuća djelovanja. Potrebno je provesti reformu službene razvojne pomoći i bolji nadzor financiranja za različite ciljeve politika, uključujući poboljšanje pokazatelja (npr. Rio-pokazatelja) kojima se prikazuje obujam službene razvojne pomoći za potporu određenim ciljevima politika. Treba osmisliti čvrsti temelj kojim bi se obuhvaćala sva financiranja od kojih koristi imaju zemlje u razvoju, tako da svi sudionici mogu biti ocijenjeni na osnovi istih mjerila. U tu je svrhu rad Odbora za razvojnu pomoć u reformiranju službene razvojne pomoći veoma važan. Nadzor međunarodnih financiranja

treba biti dio sveobuhvatnog nadzornog mehanizma koji obuhvaća domaća i privatna financiranja.

2.2.2. *Trošenje dostupnog vanjskog javnog financiranja*

Kao i s domaćim sredstvima, pravilno korištenje novca znači činiti prave stvari i dobro ih činiti. Sredstva bi trebala usmjeriti ondje gdje su najpotrebnija, te ih koristiti na inovativne i učinkovite načine kako bi se osiguralo da se istovremeno ostvaruje nekoliko ciljeva politika, na primjer integriranjem određenih ciljeva politike.

Inovativnim načinima osiguravanja financiranja može se povećati učinkovitost te se stoga trebaju više koristiti. Spajanjem bespovratnih sredstava sa zajmovima i vlasničkim kapitalom, te jamstvima i mehanizmima podjele rizika mogu se ubrzati privatna i javna ulaganja, a to je ono što EU želi postići. U širem smislu, budući da ga je razvila Vodeća grupa za inovativno financiranje za razvoj, inovativno financiranje može imati znatan potencijal za stvaranje prihoda te osigurati stabilnije i predvidljivije financiranje. Neki mehanizmi inovativnog financiranja poput mehanizma čistog razvoja usmjereni su na izvršenje određenog cilja politike, no za takva bi se ulaganja trebalo uzeti u obzir i širi kontekst te pridonijeti i drugim ciljevima.

Kako bi se stvari dobro učinile, međunarodna je zajednica preuzela jasne obveze uz pomoć Busanskog partnerstva za učinkovitu razvojnu suradnju kako bi mjere bile učinkovitije te kako bi se temeljile na demokratskom vlasništvu zemalja u razvoju te zajedničkom razumijevanju potrebe za pružanjem globalnih javnih dobara. Tome se mogu ispriječiti multilateralni procesi kojima je cilj usmjeriti sredstva na određena područja politike dok zemlje u razvoju ta sredstva trebaju usmjeriti tamo gdje mogu *učiniti prave stvari* kako bi ostvarili nacionalne ciljeve povezane s globalnima.

2.2.3. *Ključna djelovanja za povećanje međunarodnih javnih sredstava uložениh u globalne ciljeve*

Svaka bi zemlja trebala preuzeti odgovornost i zatražiti da sva vanjska financiranja slijede njihove nacionalne razvojne planove koji uključuju dogovorene ciljeve u skladu s busanskim načelima.

Sve zemlje i međunarodni sudionici trebali bi:

- slijediti načela i obveze Busanskog partnerstva u pružanju međunarodnog javnog financiranja;
- pravednim udjelom pridonijeti globalnom naporu temeljenom na dinamičkom nizu obveza; najbogatije zemlje trebale bi pridonijeti više nego zemlje sa srednje visokim prihodima višeg statusa i novorastuća gospodarstva, dok bi se vanjska potpora trebala usmjeriti na zemlje s niskim prihodima. Suradnja sa zemljama sa srednje visokim prihodima, radi pridonosa zemljama s niskim prihodima nižeg statusa, trebala bi biti usmjerena na ključna katalitička djelovanja;
- provesti reformu službene razvojne pomoći i nadzirati vanjska javna financiranja u smislu sveobuhvatog mehanizma zajedničke odgovornosti;
- koristiti načine financiranja koji odgovaraju potrebama zemlje, poštujući dugoročnu financijsku održivost; trebali bi se više koristiti inovativni mehanizmi kojima se osiguravaju dodatna sredstva te se treba razviti jači razvojni kapacitet i tehnička pomoć.

2.3. Privatno financiranje – ključni pokretač rasta

Privatno je financiranje u potpunosti drukčije od javnog. Slijedi privatne interese i *per se* nema u cilju ostvariti javne ciljeve politike. Istovremeno, privatna su ulaganja (3,652 milijarde EUR) ključni pokretač rasta i mogu pridonijeti ostvarenju tih ciljeva. Čak i mala promjena u prioritetima i načinima privatnih ulaganja može donijeti znatne koristi ostvarenju javnih ciljeva politike. Takva se promjena može ostvariti prvenstveno domaćim i međunarodnim poticajima politici, kao npr. javno-privatnim partnerstvima.

Domaći i međunarodni privatni sektori dobro su integrirani i reagiraju na jednake poticaje te se stoga zajedno promatraju. Odvajanje je bitno jedino za nadzor obveza.

2.3.1. Ulaganja i trgovina; znanost, tehnologija i inovacije

Domaća su ulaganja mnogo veća od stranih te su ona osnova gospodarskog razvoja. Strana izravna ulaganja i, u manjoj mjeri, privatno vanjsko zaduživanje nadopunjuju ih znanjem i tehnologijom. Okruženjem povoljne politike i inovativnim mehanizmima poput plaćanja temeljenog na učinkovitosti za usluge eko sustava, ugljikovih kredita ili kompenzacija za bioraznolikost trebaju se poduprijeti ulaganja s pozitivnim učinkom na javne ciljeve.

Trgovina je najbolji način za povećanje djelovanja i produktivnosti. Kako bi od toga imale koristi, zemlje bi trebale stvoriti okruženje koje omogućuje i olakšava trgovinu na međunarodnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini. Bogatije zemlje trebale bi pružiti povlašteni pristup i potporu najsiromašnijima. EU već pruža velikodušan pristup tržištima EU-a uključujući potpuni tarifni i beskvotni pristup zemljama s niskim prihodima. Većina trgovine razvijenih zemalja odvija se s drugim razvijenim zemljama, a treba se ostvariti potencijal liberalizacije trgovine među slabije razvijenim zemljama. Na međunarodnoj razini više pozornosti treba usmjeriti mogućnosti zemalja s niskim prihodima da iskoriste pogodnosti trgovine.

Nove tehnologije trebaju biti usmjerene ostvarenju globalnih ciljeva većom globalnom integracijom. Povratna veza između tehnologije prilagođene kontekstu zemalja u razvoju i inovacija može se dodatno poduprijeti ohrabrenjem većih ulaganja u istraživanje, uključujući inovativnim mehanizmima poput obveza za napredna tržišta.

2.3.2. Doznake

Doznake su znatan privatni priljev i čine velik dio BDP-a u nekoliko zemalja u razvoju. Smanjenje troškova prijenosa doznaka na 5 % u skladu s obvezom G20⁸ donijela bi znatne koristi, uključujući i skuplji prijenos među slabije razvijenim zemljama. Zemlje koje šalju i koje primaju trebale bi donijeti politike kojima bi se stvorili konkurentni i transparentni uvjeti, pružio pristup boljim uslugama financiranja i ohrabrila informiranija i produktivnija uporaba doznaka.

2.3.3. Posebni dobrotvorni doprinosi

Posebni dobrotvorni doprinosi imaju mnogo zajedničkih elemenata sa službenom pomoći. Procijenjeno je da su u 2010. iznosili 42 milijarde EUR i čine znatan doprinos određenim zajednicama i posebnim pitanjima. Zbog svoje prirode, posebni se doprinosi ne mogu uzeti u obzir u nacionalnim planovima razvoja, no njihova bi se transparentnost, predvidljivost i učinkovitost trebala povećati.

2.3.4. Ključna djelovanja za povećanje privatnih sredstava uložениh u prioritete politike

Svaka bi zemlja na nacionalnoj razini trebala:

⁸ Točka 77. izjave konferencije G20 od 5. prosinca

- stvoriti poslovno okruženje kojim se podupiru ciljevi politika u skladu s međunarodnim obvezama o poštenom radu, te potiču inovacije i razvoj domaćih financijskih sustava;
- koristiti se javnim sredstvima za ulaganja u područja koja pogoduju privatnim ulaganjima za ostvarenje prioriteta politike.

Osim toga, sve zemlje i međunarodni sudionici zajedno bi trebali:

- stvoriti međunarodno političko okruženje s transparentnim i jednakim pravilima koja uključuju trgovinu i financijska tržišta
- koristiti javna financiranja za potporu privatnim ulaganjima i inovacijama, uključujući uz pomoć tehnologija.

Privatni sektor trebao bi pristati:

- slijediti načela dobre korporativne društvene i ekološke odgovornosti, pridonoseći prijelazu na uključivo zeleno gospodarstvo, uključujući procjenu učinka ulaganja na ciljeve politika, u skladu s načelom ravnopravnosti u cijeni prijenosa, pružajući transparentnost u svojim aktivnostima i slijedeći načela međunarodne korporativno društvene odgovornosti i smjernice za ulagatelje;
- da se na posebne dobrotvorne doprinose primjenjuju busanska načela prilikom pružanja pomoći.

3. PREMA SVEOBUHVAATNOM I CJELOVITOM PRISTUPU FINANCIRANJA

3.1. Načela

Globalnim planom sa zajedničkim ciljevima za razdoblje nakon 2015. trebali bi se motivirati svi sudionici da na dobar način koriste svoja sredstva. To se treba upotrijebiti čvrstim pristupom financiranju koje je jedinstveno u primjeni, te odražava globalna događanja i razmatra sva sredstva koja su dostupna različitim sudionicima. Tome cilju najviše bi se pridonijelo reformom i proširenjem međunarodnog plana financiranja za razvoj kako bi se prilagodio budućnosti. Iako je postupak stvaranja globalnih ciljeva tek započeo, ključna bi načela za razgovor o financiranju trebala biti sljedeća:

- financiranje treba promatrati u kontekstu politika; dobre politike temelj su provedbe jer je mijenjanje politika učinkovitije od trošenja sredstava za nadomještanje loših politika;
- sva raspoloživa sredstva trebala bi se zajedno razmatrati kao da čine dio istog ukupnog iznosa; trima kategorijama financiranja (javno domaće, javno međunarodno i privatno) pruža se struktura za određivanje ključnih aktivnosti na nacionalnoj i međunarodnoj razini;
- u okviru globalnog pristupa financiranju odlučivanje o prioritetima prije svega treba biti na nacionalnoj razini. Ovdje odluke o kompromisu među ciljevima politika mogu biti najučinkovitije unutar okvira međunarodno dogovorenih obveza i ciljeva. Procjenjivanje skupina politika, financiranja i instrumenata potrebnih za ostvarenje dogovorenih ciljeva treba se odvijati na nacionalnoj razini jer se ondje odvija provedba. Sve bi se zemlje trebale obvezati da će na najbolji način iskoristiti dostupna sredstva za ostvarenje dogovorenih ciljeva politike.
- jednako kao što se različiti ciljevi politika međusobno moraju upotpunjavati, načini ostvarenja tih ciljeva trebaju na nacionalnoj razini djelovati kao jedan paket povezanih izvora i instrumenata s pomoću kojih se nekoliko ciljeva politike mogu

ostvariti s istim sredstvima. Financiranjem se treba podupirati sinergija među različitim jedinstvenim ciljevima. Poštujući postojeće obveze trebalo bi uključiti ciljeve u nacionalne politike umjesto odvajanja sredstava za određenu svrhu na globalnoj razini, čime se stvara fragmentacija.

- vanjsko javno financiranje trebalo bi se preusmjeriti u zemlje kojima je najviše potrebno, dok bi novorastuća gospodarstva i zemlje koje su dosegle viši status zemalja s srednje visokim prihodima bi trebale dati svoj pošten udio u tu svrhu.
- sva financiranja treba nadzirati na usklađen način kako bi se osigurala transparentnost i međusobna odgovornost na nacionalnoj i globalnoj razini, s ciljem njihova učinkovitijeg korištenja za ostvarenje brojnih globalnih i nacionalnih održivih razvojnih ciljeva. Praćenje svih financijskih priljeva treba se poboljšati, uključujući njihov doprinos nacionalnim i globalnim ciljevima i povezanim financijskim ciljevima, ako postoje. Kvaliteta i dostupnost podataka na nacionalnoj razini bit će za to ključni, a statističke bi se mogućnosti trebale ojačati.

3.2. Sveobuhvatna struktura za međunarodne postupke

Na temelju obećanja iz Deklaracije iz Dohe o provedbi usklađenih globalnih aktivnosti u vezi s različitim izazovima, međunarodne rasprave o financiranju trebaju biti povezane sveobuhvatnom strukturom. Stoga stručni odbor UN-a koji je u okviru konferencije Rio+20 zadužen za predlaganje alternative za strategiju financiranja održivog razvoja treba biti u potpunosti usklađen s financiranjem razvojnog postupka. Treba se organizirati međunarodna konferencija u okviru koje bi se okupili različiti elementi te razvio sveobuhvatan i cjelovit pristup financiranju na temelju rezultata rada stručnog odbora i postupaka kojima se priprema okvir za razdoblje nakon 2015. U izvješću Visokog panela UN-a o razdoblju nakon 2015. također se navodi da bi se tim ojačanim globalnim postupkom trebao utvrditi sveobuhvatan pristup financiranju, posebno za razdoblje nakon 2015. Navedenim načelima trebala bi se osigurati sukladnost i koordinacija određenih financijskih elemenata i pregovaračkih postupaka koji su u tijeku (npr. u kontekstu sporazuma o klimatskim promjenama za 2015.). Time će se osigurati da svaka zemlja može usmjeravati sredstva u područje u kojem najbolje može pridonijeti ostvarenju dogovorenih zajedničkih ciljeva.

3.3. Sljedeći koraci za EU

Cilj je ove Komunikacije stvaranje zajedničkog pristupa EU-a u raspravama o financiranju u okviru programa za razdoblje nakon 2015., otvorene radne skupine o održivim razvojnim ciljevima, stručnog odbora UN-a za predlaganje mogućnosti za strategiju financiranja održivog razvoja i pregleda financiranja za razvojni proces. Osim toga, njime bi se trebao stvoriti okvir za zajednička stajališta EU-a o financiranju u postupcima povezanim s klimom, bioraznolikošću, kemijskim proizvodima i drugim međunarodnim postupcima.

Navedeni pristup doprinosi je međunarodnim raspravama i EU ga treba primijeniti u razgovorima s partnerima.